

3-4 listopada 1943

Erntefest

zapomniany epizod Zagłady

Redakcja

Wojciech Lenarczyk, Dariusz Libionka

Państwowe Muzeum na Majdanku
Lublin 2009

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Wstęp (<i>Wojciech Lenarczyk i Dariusz Libionka</i>)	11

STUDIA

<i>Tomasz Kranz</i> Egzekucja Żydów na Majdanku 3 listopada 1943 r.	25
<i>Wojciech Lenarczyk</i> Obóz pracy przymusowej dla Żydów przy ul. Lipowej w Lublinie (1939–1943)	37
<i>Wojciech Lenarczyk</i> „Straszny strach”. Reakcje polskich więźniów KL Lublin na akcję „Erntefest” w świetle grypsów	73
<i>Piotr Weiser</i> „Poszli wszyscy: mężczyźni, kobiety, starcy i małeńkie dzieci. Poszli na zagładę”. „Erntefest” zmysłami polskich więźniów Majdanka	105
<i>Alina Skibińska</i> 1943: z warszawskiego getta do obozów na Lubelszczyźnie w relacjach żydowskich	153
<i>Witold Mędykowski</i> Obóz pracy dla Żydów w Trawnikach	183
<i>Ryszard Gicewicz</i> Obóz pracy w Poniatowej (1941–1943)	211
<i>Dariusz Libionka</i> Obozy pracy dla Żydów na Lubelszczyźnie i ich likwidacja w optyce struktur Polskiego Państwa Podziemnego	229
<i>Wojciech Lenarczyk</i> Obóz pracy przymusowej w Budzynie (1942–1944)	261
<i>Robert Kuwałek</i> „Erntefest” w świetle polskich materiałów śledczych (1944–1968)	287
<i>Jochen Böhrer</i> Totentanz. Niemieckie śledztwa w sprawie akcji „Erntefest”	327

ANEKS ŹRÓDŁOWY

I. Powojenne zeznania niemieckie	349
Nr 1. 1946 luty 25, Londyn – Fragment raportu z przesłuchania dowódcy SS i policji w dystrykcie lubelskim Gruppenführera SS Jakoba Sporrenberga przez War Crimes Interrogation Unit at London District Cage	349
Nr 2. 1949 grudzień 13–16 i 19, Warszawa – Fragment protokołu przesłuchania Jakoba Sporrenberga	356
Nr 3. 1945 grudzień 12, Norymberga – Fragment przesłuchania Ernsta Kaltenbrunnera przez podpułkownika Smitha W. Brookharta	363
Nr 4. 1973 wrzesień 19, Düsseldorf – Fragment przesłuchania dr. Konrada Morgena dotyczący jego wizyty w Lublinie w pierwszych dniach listopada 1943 r.	366
Nr 5. 1962 marzec 8, Mosbach – Przesłuchanie Wernera Wehrheima w sprawie akcji „Erntefest” (fragment)	369
Nr 6. 1969 czerwiec 26, Kolonia – Fragment przesłuchania byłego Obersturmführera Johanna Offermanna w sprawie akcji „Erntefest”	371
II. Dokumenty polskiej konspiracji	373
Nr 7. 1943 maj, Warszawa – Sprawozdanie uciekinierki z obozu pracy w Trawnikach	373
Nr 8. 1943 sierpień 5, Warszawa – Raport kierownika referatu żydowskiego w BIP KG AK Henryka Wolińskiego dotyczący sytuacji w obozie pracy w Trawnikach	379
Nr 9. 1943 czerwiec 9, Warszawa – Relacja uciekiniera z obozu w Poniatowej	381
Nr 10. 1943 lipiec 1 – Rozpracowanie obozu w Poniatowej przeprowadzone przez polską konspirację	387
Nr 10a. 1943 lipiec 3 – Rozpracowanie obozu w Poniatowej przeprowadzone przez polską konspirację. Uzupełnienie	390
Nr 11. 1943 lipiec 15, Warszawa – Zapis na temat obozu w Poniatowej zamieszczony w biuletynie RPŻ „Informacja Tygodniowa”	394
III. Korespondencja ŻOB z Trawniki i Poniatowej	395
Nr 12. 1943 październik 2, Trawniki – Listy Włodzimierza Szyfrysa i Dawida Szulmana z ŻOB do Adolfa Bermana	395
Nr 12a. 1943 październik [prawdopodobnie druga połowa], Trawniki – List Dawida Szulmana z ŻOB do Adolfa Bermana	399
Nr 13. 1943 wrzesień 15, Poniatowa – List ŻOB w Poniatowej do Komendy ŻOB ...	401
IV. „Erntefest” na Majdanku	402
Nr 14. 1947 sierpień 16 – Fragment zeznań Ericha Mußfelda, szefa krematorium w obozie koncentracyjnym na Majdanku	402
Nr 15. 1945 sierpień 6, Freising – Fragment affidavitu byłego SS-Obersturmführera Friedricha W. Rupperta na temat egzekucji na Majdanku 3 listopada 1943 r.	407
Nr 16. 1943 listopad 3, Majdanek – Gryps więźnia Szcześniewskiego wysłany z Majdanka na temat egzekucji Żydów	409

V. „Erntefest” w Trawnikach	412
Nr 17. 1944 styczeń 31, Lublin – Notatka Oberscharführera Millera na temat incydentu w Trawnikach 3 listopada 1943 r.	412
Nr 18. 1966 marzec 28 – Zeznanie Ziny Czapnik na temat egzekucji w Trawnikach	413
Nr 19. 1975 lipiec 30, Hamburg – Zeznanie Rai Mileczyny na temat egzekucji w Trawnikach	415
Nr 20. 1970 czerwiec 1 – Fragmenty relacji Heni Korczak na temat sytuacji w Trawnikach po 3 listopada 1943 r.	417
Nr 21. 1961 październik 12–13, Frankfurt nad Menem – Fragment przesłuchania byłego SS-Unterscharführera Roberta Jührsa dotyczący likwidacji obozu pracy w Dorohuczy	420
Nr 22. 1963 maj 30 – Zeznanie Franza Skubinna, niemieckiego pracownika firmy Schultz na temat wydarzeń 3 listopada 1943 r.	422
Nr 23. 1966 wrzesień 5, Lublin – Protokół przesłuchania mieszkanki Trawnik Rozalii Krasowskiej na temat przebiegu egzekucji 3 listopada 1943 r.	424
Nr 24. 1966 wrzesień 7, Lublin – Protokół przesłuchania mieszkańca Trawnik Kazimierza Kaliniaka, naocznego świadka egzekucji 3 listopada 1943 r.	427
VI. „Erntefest” w Poniatowej	429
Nr 25. 1944 [początek], Warszawa – Relacja Ludwika Fiszerowej na temat obozu w Poniatowej i ucieczki po egzekucji 4 listopada 1943 r.	429
Nr 26. 1945 listopad 15 – Relacja Estery Rubinsztein na temat obozu pracy w Poniatowej, masowego mordu 4 XI 1943 r. i pobytu po „aryjskiej stronie”	443
Nr 27. 1943, koniec listopada – Raport polskiej konspiracji na temat sytuacji w Poniatowej po lipcu 1943 r. i przebiegu egzekucji	451
Nr 28. 1968 kwiecień 29, Lublin – Protokół przesłuchania Franciszka Furtasa na temat egzekucji 4 XI 1943 r. w Poniatowej	455
VII. Pierwsze reakcje	457
Nr 29. 1943 listopad 9, Warszawa – Notatka Witolda Bieńkowskiego, kierownika referatu żydowskiego przy Delegaturze Rządu skierowana do kierownika Biura Prezydialnego Delegatury Rządu na ten temat likwidacji obozów na Lubelszczyźnie	457
Nr 30. 1943 listopad 15, Warszawa – Komunikat ŻOB i ŻKN	459
Nr 31. 1943 listopad 16, Warszawa – Protokół posiedzenia prezydium RPŻ	461
Nr 32. 1943 listopad 18, Warszawa – Komunikat prasowy nr 3 Rady Pomocy Żydom	464
Indeks osobowy	467